

УДК 35.071

[https://doi.org/10.33296/2707-0654-17\(34\)-03](https://doi.org/10.33296/2707-0654-17(34)-03)

ГРІНЧЕНКО ГАННА

кандидат технічних наук, доцент,
керівник з наукової діяльності,
доцент кафедри автоматизації, метрології та
енергоефективних технологій
Українська інженерно-педагогічна академія,
м. Харків, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0002-6498-6142>

КОВТУН ОКСАНА

кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з
міжнародних зв'язків та проєктної діяльності,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі,
м. Переяслав, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0002-9516-8628>

НЕСТЕРЕНКО РОМАН

старший викладач кафедри іншомовної
підготовки, європейської інтеграції та
міжнародного співробітництва,
Українська інженерно-педагогічна академія,
м. Харків, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/000-0003-2361-9271>

МИКОЛАЙКО ВОЛОДИМИР

кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з
міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0002-0515-1241>

КОРОЛИК МАРК

здобувач 4 курсу
першого освітнього рівня вищої освіти,
Українська інженерно-педагогічна академія,
м. Харків, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0002-1683-2640>

**ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ПАРТНЕРСТВА
ЗАРАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Анотація. Забезпечення стійких партнерських відносин для закладів вищої освіти є критично важливим для їх розвитку на інституційному, регіональному і національному рівнях. Для успішної реалізації концепції

забезпечення сталих партнерських відносин необхідно визначити підходи, завдання та подальший вектор розвитку таких відносин.

Запропоновано побудувати концепцію сталих партнерських відносин, яка базується на завданнях Цілі 17 «Глобальне партнерство заради сталого розвитку», що запропоновані Всесвітньою Організацією Об'єднаних Націй. Ці завдання можуть служити орієнтиром для розвитку партнерств у системі вищої освіти, а також на національному та міжнародному рівнях.

Для реалізації концепції були проаналізовані завдання і розроблені відповідні цілі на різних рівнях: внутрішньому (інституційному), національному та зовнішньому (міжнародному). Внутрішні завдання стосуються співпраці між вищими навчальними закладами, внутрішнього обміну знаннями, дослідженнями та ресурсами.

На національному рівні важливо розробити політики та програми, що сприятимуть співпраці між вищими навчальними закладами та іншими акторами в системі національної освіти та наукових досліджень. На міжнародному рівні необхідно сприяти обміну знаннями та інноваціями між закладами вищої освіти з різних країн та підтримувати міжнародні партнерства.

Також були виявлені завдання, які можуть бути адаптовані для системи вищої освіти, та запропоновані відповідні індикатори для моніторингу та оцінювання прогресу в досягненні цих завдань. Це допоможе визначити ефективність партнерств і вчасно вносити необхідні корективи у розвиток сталих партнерських відносин. Запропонована концепція може стати основою для розробки ефективних партнерств, які сприятимуть спільним зусиллям у напрямку сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, глобальне партнерство, система вищої освіти, індикатори сталого розвитку, концепція.

Вступ. Для забезпечення сталого розвитку на глобальному рівні з урахуванням потреб населення поставлено цілі, які враховують соціальний прогрес, економічний розвиток і відповідальність за навколишнє середовище. Цілі сталого розвитку – це універсальний заклик до дій, спрямованих на подолання бідності, захист планети та покращення життя і перспектив кожної людини в усьому світі. 17 Цілей були прийняті всіма країнами-членами ООН у 2015 році в рамках Порядку денного сталого розвитку до 2030 року, який містить 15-річний план досягнення Цілей. Кожна з цих цілей спрямована на досягнення кращого світу через поліпшення здоров'я людей, кращий доступ до Інтернету, кращі житлові умови тощо.

Сьогодні в багатьох сферах спостерігається прогрес, але загалом діяльність для досягнення Цілей ще не здійснюється з необхідною швидкістю та в необхідних масштабах. 2020 рік відкрив десятиліття амбітних дій, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року. Для досягнення прогресу в досягненні Цілей сталого розвитку необхідно вжити конкретних заходів на рівні країн, глобальної спільноти та індивідуально.

Одним з ключових елементів є забезпечення фінансування для реалізації проектів і програм, спрямованих на досягнення Цілей сталого розвитку. Країни повинні збільшити свої інвестиції в розвиток, особливо у вразливих регіонах і серед уразливих груп населення. Для цього потрібно розробити інноваційні фінансові механізми, залучати приватний сектор та забезпечувати партнерство з міжнародними фінансовими установами. Країни також повинні зосередитися на забезпеченні доступу до якісної освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг для всіх громадян. Рівність та справедливість повинні бути основними принципами в усіх сферах життя.

Партнерство між країнами, цивільним суспільством, приватним сектором та академічними установами також відіграє важливу роль у досягненні Цілей сталого розвитку. Необхідно спільно працювати, обмінюватися досвідом та координувати зусилля для ефективного впровадження стратегій сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Основна мета розробки стратегії сталих партнерських відносин полягає в забезпеченні ефективного партнерства між різними зацікавленими сторонами для досягнення спільних цілей сталого розвитку. Це означає співпрацю між урядами, громадським сектором, приватним сектором, академічною громадськістю та громадянським суспільством на різних рівнях – від локального до глобального. Загалом, стратегія сталих партнерських відносин має сприяти об'єднанню зусиль, забезпеченню координації дій та вирішенню проблем з використанням спільних

підходів і ресурсів для досягнення сталого розвитку на глобальному рівні та підвищення якості життя.

Питання оцінювання якості виробничих та освітніх процесів, виявлення можливих ризиків, впровадження міжнародних та європейських та міжнародних підходів та стандартів за для забезпечення якості розглядалось в роботах [1-9]. Так, в роботах [1-3] запропоновано кваліметричні підходи до оцінювання якості процесів, в роботі [4] авторами пропонується на основі рекомендації міжнародних стандартів ISO серії 9000 оцінювання ризиків у закладах вищої освіти з метою забезпечення якості освітніх процесів. Розгляд забезпечення якості з позиції сталого розвитку розглядається авторами в роботах [5-9], які поєднують в собі і внутрішні підходи забезпечення якості в рамках закладу вищої освіти, і підходи до навчання принципів сталого розвитку і формування сталої свідомості, як у студентів, так і у науково-педагогічного персоналу на різних рівнях.

Часто кваліметричні методи застосовуються при оцінюванні якості освіти, як одного з критеріїв сталого розвитку, чому і присвячені роботи [10-12], в яких розглядається технологія побудови факторно-критеріальних моделей. Підхід базується на числовій інтерпретації результатів, отриманих за допомогою методу експертних оцінок. В роботі [10] запропоновано набір критеріїв для експертного оцінювання електронних ресурсів, який може бути легко використаний для визначення їх якості під час проведення певних конкурсів дистанційно та пропонується використовувати цей інструментарій для ранжування за якісними ознаками інших ресурсів навчального процесу, які мають таку характеристику, як якість, наприклад навчальний відеоконтент. В роботах [11,12] для оцінювання якості опанування окремих компетентностей з метою визначення успішності студентів у питаннях формування компетентності, встановлення мінімально допустимого рівня їх сформованості. Авторами зазначається, що застосування кваліметричного моніторингу за якістю освітніх процесів є ефективним інструментом управління, що дозволяє

відстежувати динаміку змін стану ресурсів освітнього процесу та за допомогою статистичних методів встановлювати їх вплив на кінцевий результат освіти, що можливо застосовувати і для оцінювання інших цілей сталого розвитку.

Вирішення питань досягнення Цілей сталого розвитку наведено в роботах [13-16]. Авторами [13-15] побудовано загальну систему індикаторів з використанням великих даних з відкритих джерел та розроблено ANN-модель для ефективного оцінювання загального прогресу в досягненні ЦСР для міст різного розміру з порівнянням рівня сталості міст з різною кількістю населення, просторовим розташуванням та рівнем доходів. Запропоновані систематичні методи приведені на основі дослідження Індексу ЦСР на рівні міст у Китаї, та пропонуються для застосування до інших країн з відповідними коригуваннями. Автори роботи [16] пропонують методологію оцінки сталості промислового водного циклу, заснованої на розрахунку індикаторів та індексів, з метою створення синтетичного, простого і специфічного інструменту для кваліметричної оцінки водних ресурсів. Методологія була побудована на основі географічно прив'язаних даних про наявність води та галузеве використання, отриманих для італійських суб-басейнів. Запропонована методологія сприяє оцінці ефективності заходів з управління річковими басейнами для досягнення цілей сталого розвитку.

Авторами [17, 18] пропонується оцінка сталого розвитку на основі розробленої моделі зрілості окремих громад чи регіонів за допомогою системи, що базується на аналізі територіального контексту (фаза визначення обсягу), оцінці зрілості (фаза розробки) та застосуванні тематичного дослідження (фаза оцінювання). Оцінка охоплює всі плани, програми та ініціативи, необхідні для визначення цілей і стратегій покращення, що охоплюють всі аспекти сталого розвитку. Це дає змогу динамічно управляти сталим розвитком на місцевому рівні та дозволяє громадам визначати стратегії сталого розвитку, в яких оцінка зрілості відіграє ключову роль, пов'язуючи існуючу ситуацію з покращенням ситуації в майбутньому. Запропоновану модель можна використовувати як

інструмент самооцінки, дорожню карту для вдосконалення поведінки у сфері сталого розвитку, а також як інструмент бенчмаркінгу для оцінки та порівняння стандартів і найкращих практик серед організацій та ланцюгів постачання.

У роботах [19-22] розглянуті особливості стратегічного планування сталого розвитку в Україні з урахуванням світових Цілей сталого розвитку. Підкреслено, що сталий розвиток передбачає задоволення потреб суспільства, не піддаючи під загрозу можливість майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. На законодавчому рівні в Україні існує нерозрішена проблема унормування трактування сутності сталого розвитку та, відповідно, взаємодії нормативно-правових актів, спрямованих на його забезпечення. Освітлено питання міжнародної стандартизації як одного з напрямків забезпечення сталого розвитку та зазначено пріоритетні завдання, спрямовані на досягнення Цілей сталого розвитку. У роботах [20, 21] обґрунтовано основні принципи концепції сталого розвитку, розглянуто індикатори, що використовуються для визначення прогресу досягнення Цілей сталого розвитку. Ці індикатори розроблені з урахуванням досвіду та положень методологій оцінки сталого і збалансованого розвитку громад, які розроблені ООН, Організацією економічного співробітництва та розвитку й іншими інституціями.

Також проаналізовано етапи процесу розробки стратегічних і програмних документів з метою досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. В роботі [21] запропоновано конкретні механізми та проєкти, спрямовані на забезпечення виконання Цілей сталого розвитку в країні. Узагальнюючи, авторами робіт [19-22] надано детальний огляд питань стратегічного планування сталого розвитку в Україні, враховуючи міжнародні стандарти та Цілі сталого розвитку. Подано пропозиції щодо узгодження нормативно-правових актів та розробки конкретних механізмів для досягнення сталості в Україні.

Виклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів. Відповідно до рішення 2015/2016 Економічної і Соціальної Ради

© Українська інженерно-педагогічна академія

© ГО «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами»

© Грінченко Г., Ковтун О., Нестеренко Р., Миколайко В. Королик М.

та попередньої практики, Генеральний секретар ООН у 2016 році презентував доповідь Міжустановчої групи експертів з питань індикаторів досягнення Цілей сталого розвитку. У цій доповіді міститься огляд роботи Міжвідомчої групи експертів з розробки глобальної системи показників для цілей і завдань Порядку денного у сфері сталого розвитку на період до 2030 року. У звіті описується діяльність, що була проведена Групою експертів з моменту її створення відповідно до рішення Статистичної комісії, а також представлено пропозицію щодо глобальних показників для подальшої діяльності та огляду Порядку денного до 2030 року. Так, у 2016 році вдалося створити документ «Доповідь Міжурядової групи експертів з індикаторів Цілей сталого розвитку», який містить всі види різних репрезентативних даних, які необхідно збирати по всьому світу [1]. Пропозиція включає показники для всіх Цілей і завдань, причому деякі показники вже повністю визначені, а деякі ще потребують доопрацювання.

Отже, зараз існує достатньо якісних статистичних даних для аналізу та порівняння з усього світу, які дають змогу визначати тенденцію наближення до виконання цілей сталого розвитку та приймати управлінські рішення, щодо ефективності стратегій та механізмів розвитку на окремих напрямках і в окремих країнах.

Однією з глобальних цілей сталого розвитку, а саме Ціль 17 є «Партнерство заради сталого розвитку», для якої розроблені індикатори за якими визначається прогрес у досягненні в цьому напрямку. Ця ціль спрямована на забезпечення виконання та зміцнення глобального партнерства між країнами та зацікавленими сторонами для досягнення усіх цілей сталого розвитку.

Щоб виміряти прогрес у досягненні Цілі 17, індикатори можуть бути спрямовані на такі аспекти:

1. Міжнародна співпраця: Оцінка рівня співпраці між країнами у виконанні зобов'язань стосовно сталого розвитку, таких як технологічний обмін, фінансова допомога, технічна допомога тощо.

2. Міжнародні інвестиції: Моніторинг рівня приватних інвестицій і прямих іноземних інвестицій в розвиваючихся країнах, спрямованих на підтримку сталого розвитку.

3. Технологічний обмін: Оцінка обміну технологіями та інноваціями між країнами, спрямованого на підтримку сталого розвитку та розбудову потужності у розвиваючих секторах.

4. Регуляторний кадр: Оцінка наявності та ефективності національних і міжнародних регуляторних кадрів для сприяння сталому розвитку та партнерства.

5. Взаємний обмін знань: Оцінка обміну знаннями, досвідом та навичками між країнами та регіонами з метою підтримки сталого розвитку.

6. Забезпечення фінансування: Оцінка рівня фінансування та ресурсів, залучених для підтримки сталого розвитку та допомоги розвиваючимся країнам досягати своїх цілей сталого розвитку.

Індикатори і дані, які використовуються для моніторингу прогресу у досягненні Цілі 17, можуть змінюватися з часом і визначатися органами ООН та міжнародними спільнотами в рамках обговорень та угод про стале розвиток. Отже, для розробки стратегії сталих партнерських відношень в закладах вищої освіти пропонується взяти за основу глобальні аспекти розвитку сталих партнерських відносин.

Ціль 17. «Зміцнити засоби реалізації та активізувати Глобальне партнерство заради сталого розвитку», має декілька напрямків реалізації, а саме: Фінанси, Технології, Розбудова потенціалу, Торгівля, Системні проблеми. Кожна з цілей реалізації та активізації, має свої конкретні завдання та індикатори виміру. Розглянемо завдання Цілі 17 за напрямками [24] (Рис.1).

Напрямки реалізації Цілі сталого розвитку 17 «Глобальне партнерство заради сталого розвитку»			
Фінанси	Технології	Розбудова потенціалу	Торгівля
17.1 Посилити мобілізацію внутрішніх ресурсів, у тому числі через міжнародну підтримку країн, що розвиваються. 17.2 Розвинені країни повинні у повному обсязі надавати свою офіційну допомогу в цілях розвитку країн, що розвиваються та для найменш розвинених. 17.3 Мобілізувати додаткові фінансові ресурси для країн, що розвиваються з різних джерел. 17.4 Надання допомоги країнам, що розвиваються, у досягненні довгострокової боргової стійкості за допомогою скоординованої політики, спрямованої на стимулювання боргового фінансування, полегшення боргового тягаря та реструктуризації боргу. 17.5 Прийняти та впровадити режими сприяння інвестиціям для найменш розвинених країн.	17.6 Посилити регіональне та міжнародне співробітництво в галузі науки, техніки і технологій, а також доступу до науки, технологій та інновацій, обмін знаннями на взаємно узгоджених умовах, покращення координації між існуючими механізмами, зокрема на рівні ООН. 17.7 Сприяти розвитку, передачі, поширенню та розповсюдженню екологічно безпечних технологій країнам, що розвиваються на сприятливих умовах. 17.8 Повністю ввести в дію банк технологій і науки, механізм розбудови науково-технічного та інноваційного потенціалу для найменш розвинутих країн та розвинених країн та використання сприятливих технологій, зокрема інформаційних, інформаційно-комунікаційних та комунікаційних технологій.	17.9 Посилити міжнародну підтримку для здійснення ефективної та цілеспрямованої розбудови потенціалу в країнах, що розвиваються країнах, для підтримки національних планів з реалізації всіх Цілей сталого розвитку.	17.10 Сприяти створенню універсальної, заснованої на правилах, відкритої, недискримінаційної та справедливої багатосторонньої торговельної системи. 17.11 Значно збільшити частку експорту країн, що розвиваються. 17.12 Забезпечити своєчасне впровадження безмитного та нековтованого ринку доступу до ринків на довгостроковій основі для всіх
		Системні проблеми	
		<i>Політична та інституційна узгодженість</i> 17.13 Посилити глобальну макроекономічну стабільність 17.14 Посилити узгодженість політики для сталого розвитку 17.15 Поважати політику кожної країни, простір і лідерство у створенні сталого розвитку. <i>Багатостороннє партнерство</i> 17.16 Посилити глобальне партнерство заради сталого розвитку, доповнюючи його багатосторонніми партнерством. 17.17 Заохочувати та підтримувати ефективні державні, державно-приватні партнерства та партнерства з громадянським суспільством. <i>Збір даних, моніторинг та підзвітність</i> 17.18 Збільшення доступності високоякісних, своєчасних і достовірних даних з розбивкою за доходами, статтю, віком, расою, етнічною приналежністю, міграційним статусом, інвалідністю, географічним розташуванням та іншими факторами, що мають відношення до національному контексті. 17.19 До 2030 року, спираючись на існуючі ініціативи, розробити показники прогресу у сфері сталого розвитку.	

Рис.1. Цілі та напрямки реалізації та активізації ЦСР 17 «Глобальне партнерство заради сталого розвитку»

Напрямки та завдання на глобальному рівні пропонується адаптувати для розробки стратегії та концепції сталих партнерських відносин для системи вищої освіти на різних рівнях: внутрішньому (в рамках закладу вищої освіти), національному (в рамках країни, партнерські відносини між закладами освіти України) та міжнародному (партнерські відносини з закордонними закладами вищої освіти, науковими установами, міжнародними організаціями, тощо) (Табл.1). Для моніторингу та управління прогресом у досягненні цілей сталого розвитку, пропонується розробка індикаторів прогресу сталого розвитку партнерських відносин.

Таблиця 1

Цілі та завдання концепції сталого розвитку партнерських відносин
закладів вищої освіти

Цілі реалізації та активізації ЦСР 17 «Глобальне партнерство заради сталого розвитку»				
Згідно ООН [24]	Внутрішній рівень	Національний рівень	Зовнішній (Міжнародний) рівень	Індикатори сталих партнерських відносин
Фінанси				
17.1	17.1.1 Посилити мобілізацію внутрішніх ресурсів, (виділення фінансів на міжнародні програми, стажування, тощо)	<i>Не передбачається</i>	17.1.2 Отримання міжнародної фінансової підтримки (фонди, грантова діяльність, тощо)	Обсяг залучених фінансів, тис. грн.
17.2	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>
17.3	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>
17.4	—	17.4.1 Надання допомоги закладам, що розвиваються, за допомогою скоординованої політики, спрямованої на стимулювання міжнародної діяльності	-	Обсяги наданих фінансів, тис. грн
17.5	17.5.1 Прийняти та впровадити режими сприяння інвестиціям для підтримки міжнародної діяльності (механізми заохочування)	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	Кількість закладів освіти, що впровадили режими сприяння інвестиціям

Продовження табл. 1

Технології				
17.6	17.6.1 Посилити регіональне та міжнародне співробітництво в галузі науки, техніки і технологій	Теж саме, що і 17.6.1	Теж саме, що і 17.6.1	- Кількість проведених регіональних/ національних/ міжнародних навчальних і наукових заходів, од.; - Кількість залучених регіональних/ закордонних партнерів закладів вищої освіти, од.; - Розгалуженість системи інформування, кіл-ть осіб на один інформ. ресурс; - Кількість договорів про партнерство з регіональними / національними и/ міжнародними закладами вищої освіти, од;
17.7	17.7.1 Сприяти розвитку, передачі, поширенню та розповсюдженню екологічно безпечних технологій	Теж саме, що і 17.7.1	Теж саме, що і 17.7.1	
17.8	17.8.1 Розвиток трансферу технологій та наукових досліджень	17.8.2 Створення національного банку технологій і науки та розширення використання сприятливих технологій, зокрема інформаційних, інформаційно-комунікаційних та комунікаційних технологій.	17.8.3 Розповсюдження інформації у сфері науки і технологій в міжнародних інформаційних ресурсах	
Розбудова потенціалу				
17.9	Не передбачається	Не передбачається	17.9.1 Посилити міжнародну підтримку для здійснення ефективної та цілеспрямованої розбудови потенціалу в закладах вищої освіти	Обсяг залучених фінансів на розбудову потенціалу, тис. грн.
Торгівля				
17.10	Не передбачається	Не передбачається	Не передбачається	Не передбачається
17.11	Не передбачається	Не передбачається	Не передбачається	Не передбачається
17.12	Не передбачається	17.12.1.Забезпечити своєчасне впровадження доступу до національних ринків науки і технологій на довгостроковій основі	17.12.2 Забезпечення преференційних правил походження що застосовуються до експорту та імпорту наукових досягнень і технологій, зробити прозорими і простими механізми трансферу технологій	Середньозважені тарифи, які встановлюються на експорт та імпорт наукових технологій та розробок, %

Продовження табл. 1

Системні проблеми				
17.13	<i>Не передбачається</i>	Посилити глобальну макроекономічну стабільність, у тому числі через узгоджену політику	<i>Не передбачається</i>	Уніфікація освітніх програм на міжнародному/національному рівні, од.;
17.14	<i>Не передбачається</i>	Посилити узгодженість політики для сталого розвитку	<i>Не передбачається</i>	Узгодженість національних та міжнародних освітніх програм та стандартів у сфері сталого розвитку, %;
17.15	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>
17.16	17.16.1 Посилити партнерство заради сталого розвитку, доповнюючи його багатосторонніми партнерствами, які мобілізують та обмінюються знаннями, досвідом, технологіями та фінансовими ресурсами, для досягнення Цілей сталого розвитку	<i>Теж саме, що і 17.16.1</i>	<i>Теж саме, що і 17.16.1</i>	- Кількість залучених партнерів для досягнення Цілей сталого розвитку, од; - Обсяг фінансових інвестицій для досягнення Цілей сталого розвитку, тис. грн; - Участь у міжнародних організаціях/проектах для досягнення Цілей сталого розвитку, од
17.17	17.17.1 Заохочувати та підтримувати ефективні державні, державно-приватні партнерства та партнерства з громадянським суспільством, спираючись на досвіді та стратегіях ресурсного забезпечення партнерств.	<i>Теж саме, що і 17.17.1</i>	<i>Не передбачається</i>	Обсяги фінансування на ефективне ресурсного забезпечення партнерств, тис. грн
17.18	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>
17.19	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>	<i>Не передбачається</i>

Запропоновані в табл.1 цілі та завдання на різних рівнях дають змогу побудувати ефективну концепцію розвитку сталих партнерських відносин в системі вищої освіти на різних рівнях, доповнюючи і адаптуючи її під механізми впровадження освітньої та наукової діяльності в рамках закладу

освіти та/або наукової установи, національного або регіонального рівня. Для оцінювання досягнення рівня прогресу у виконанні завдань сталих партнерських відносин пропонується застосовувати індикатори сталого розвитку, які теж можуть бути адаптовані та доповнені відповідно критеріїв, що висувуються на певних рівнях.

Висновки: Підтримка стійких партнерських відносин для закладів вищої освіти є ключовим напрямком розвитку на інституційному, регіональному і національному рівнях. Разом з тим для розробки концепції забезпечення сталих партнерських відносин необхідно визначити підходи, завдання та подальший вектор розвитку таких відносин. З цією метою в роботі запропоновано побудувати концепцію сталих партнерських відносин, що базується на завданнях Цілі 17 «Глобальне партнерство заради сталого розвитку», що запропоновані Всесвітньою Організацією Об'єднаних Націй. З цією метою проаналізовані завдання, та розроблені відповідні цілі на різних рівнях: внутрішньому (інституційному), національному, зовнішньому (міжнародному). Виявлені завдання, що можуть бути адаптовані для системи вищої освіти та запропоновані відповідні індикатори для моніторингу та оцінювання прогресу в досягненні завдань.

Використана література

1. Trisch, R., Gorbenko, E., Dotsenko, N., Kim, N., & Kiporenko, G. Development of qualimetric approaches to the processes of quality management system at enterprises according to international standards of the ISO 9000 series. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 2016,4(3-82), 18-24. doi:10.15587/1729-4061.2016.75503
2. Буданов П.Ф., Бойко Т.Г., Грінченко Г.С., Нечуйвітер О.П., Цихановська І.В. Застосування методів кваліметрії для оцінки комплексних показників якості багатопараметричних об'єктів. *Машинобудування*. 2022. №30. С. 73 -84. DOI 10.32820/2079-1747-2022-30-73-84
3. Грінченко Г.С., Багаєв І.О., Тріщ Ю.В., Грінченко В.В. Кваліметричні підходи до оцінювання якості індикаторів сталого розвитку// II Міжнародна науково-практична конференція «Якість, стандартизація та метрологічне забезпечення» (II_МНПК «ЯСМЗ»). Харків: УПА, 2023. с. 111.
4. Оцінювання ризиків функціонування системи управління якістю (ДСТУ ISO 9001:2015) вищих навчальних закладів // Р.М. Тріщ, Г.С. Кіпоренко,

Н.І. Кім, А.М. Денисенко. *Системи управління, навігації та зв'язку*, 2016, випуск 2(38). С.133

5. Кіпоренко Г.С. Імплементація європейських стандартів вищої освіти при викладанні технічних дисциплін для майбутніх інженерів-педагогів / Г.С. Кіпоренко / *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 2016, №№ 52-53, 45-53.

6. Hrinchenko, H., Kovtun, O., Mykolaiko, V. Implementation in the educational process a systematic approach to teaching the principles of sustainable development. Monograph "Modern approaches to ensuring sustainable development", The University of Technology in Katowice Press, 2023pp.33-42. DOI: 10.54264/M020

7. Hrinchenko H., Petrov S., Nesterenko R., Antonenko N., Mazorchuk K. Comprehensive quality assessment :approaches to assessing sustainable development indicators// II Міжнародна науково-практична конференція «Якість, стандартизація та метрологічне забезпечення» (II_МНПК «ЯСМЗ»). Харків: УПА, 2023. с. 94.

8. Кіпоренко Г.С. Особливості викладання дисциплін екологічної спрямованості для майбутніх інженерів-педагогів / Г.С. Кіпоренко // *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2013. № 38-39, 241-246. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pipo_2013_38-39_38.pdf.

9. Bondarenko, T., Kelemen, G., Nesterenko, R. Project current trends and prospects of the development of the internationalization of higher education. R&E-SOURCE Online Journal for Research and Education, 2019, 17, pp. 60–64.

10. Bachiieva, L., Koeberlein-Kerler, J., Kovalenko, D., Yelnykova, H., & Karpova, L. Video content creation technology to provide web resources for distance learning and evaluation, using qualimetric tools, Learning in the Age of Digital and Green Transition: Proceedings of the 25th.2023, pp.319-327 doi:10.1007/978-3-031-26190-9_33 Retrieved from www.scopus.com

11. Yelnykova, H. Qualimetric approach for new valeological disciplines assessing in ukrainian electrical and power engineering education. Paper presented at the Proceedings of the 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System, MEES 2022, doi:10.1109/MEES58014.2022.10005712

12. Yelnykova, H. & Ryabova, Z. Adaptive Technologies for Training of Specialists. IOP Conf. Ser.: Mater. Sci. Eng. 1031 012125. <https://doi.org/10.1088/1757-899X/1031/1/012125>, last accessed 2022/05/27. (2021).

13. Liu, Y., Huang, B., Guo, H. *etal*. A big data approach to assess progress towards Sustainable Development Goals for cities of varying sizes. *Commun Earth Environ* 4, 66 (2023). <https://doi.org/10.1038/s43247-023-00730-8>

14. Xu, Z., Chau, S.N., Chen, X. *etal*. Assessing progress towards sustainable development overspace and time. *Nature*, 2020, 577, 74–78. <https://doi.org/10.1038/s41586-019-1846-3>

15. Yali Liu and others, Evenness is important in assessing progress towards sustainable development goals, *National Science Review*, Volume 8, Issue 8, August 2021, nwaa238, <https://doi.org/10.1093/nsr/nwaa238>
16. G. Sabia, D. Mattioli, M. Langone, L. Petta, Methodology for a preliminary assessment of water use sustainability in industries at sub-basin level, *Journal of Environmental Management*, 2023, Volume 343, 118-163, <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.118163>.
17. Sara Toniolo, Chiara Pieretto, Daniela Camana, Improving sustainability in communities: Linking the local scale to the concept of sustainable development, *Environmental Impact Assessment Review*, 2023, Volume 101, 107-126, <https://doi.org/10.1016/j.eiar.2023.107126>
18. Correia, E.; Garrido-Azevedo, S.; Carvalho, H. Supply Chain Sustainability: A Model to Assess the Maturity Level. *Systems* 2023, 11, 98. <https://doi.org/10.3390/systems11020098>
19. Коцур, Леся. Вплив зовнішніх чинників на державотворчі та євроінтеграційні процеси в Україні: порівняння стратегій сусідніх країн. *Litopys Volyni*. 2023, 114-121. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2023.28.15>.
20. Овдієнко, О. Особливості стратегічного планування цілей сталого розвитку України. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2023, 99-134. <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2022.99-134>.
21. Vorobiyenko, Petro. Роль освіти в досягненні цілей сталого розвитку ООН. *Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine*. 2023, 5, 1-8. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5113>.
22. Кондратова, Маргарита. Проекти сталого розвитку як предмет обговорення сучасних європейських та українських політичних сил. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2022, 82-87. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-12](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-12).
23. United Nations statistical commission (2016). Report of the Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators, E/CN.3/2016/2. [online]. [Cited 2. 01. 2023.] Available online: <https://unstats.un.org/unsd/statcom/47th-session/documents/2016-2-iaeg-sdgs-e.pdf>
24. High-level political forum on sustainable development. Progress towards the Sustainable Development Goals – July 2022. Report of the Secretary-General. Supplementary Information. United Nations Economic and Social Council. 2022. 293 pp. URL: https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2022/E_2022_55_Statistical_Annex_I_and_II.pdf

References

1. Trisch, R., Gorbenko, E., Dotsenko, N., Kim, N., & Kiporenko, G. Development of qualimetric approaches to the processes of quality management system at enterprises according to international standards of the ISO 9000 series.

Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 2016,4(3-82), 18-24.
doi:10.15587/1729-4061.2016.75503

2. Budanov P.F., Boiko T.H., Hrinchenko H.S., Nechuiviter O.P., Tsykhanovska I.V. Zastosuvannia metodiv kvalimetrii dlia otsinky kompleksnykh pokaznykiv yakosti bahatoparmetrychnykh ob'ektiv. Mashynobuduvannia. 2022. №30. S. 73 -84. DOI 10.32820/2079-1747-2022-30-73-84

3. Hrinchenko H.S., Bahaiev I.O., TrishchYu.V., Hrinchenko V.V. Kvalimetrychni pidkhody do otsiniuvannia yakosti indykatoriv staloho rozvytku// II Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Iakist, standartyzatsiia ta metrolohichne zabezpechennia» (II_MNPK «IaSMZ»). Kharkiv: UIPA, 2023. s. 111.

4. Otsiniuvannia ryzykiv funktsionuvannia systemy upravlinnia yakistiu (DSTU ISO 9001:2015) vyshchykh navchalnykh zakladiv // R.M. Trishch, H.S. Kiporenko, N.I. Kim, A.M. Denysenko – Systemy upravlinnia, navihatsii ta zviazku, 2016, vypusk 2(38). – S.133

5. Kiporenko H.S. Implementatsiia yevropeiskykh standartiv vyshchoi osvity pry vykladanni tekhnichnykh dystsyplin dlia maibutnikh inzheneriv-pedahohiv / H.S. Kiporenko / Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity, 2016, №№ 52-53, 45-53.

6. Hrinchenko, H., Kovtun, O., Mykolaiko, V. Implementation in the educational process a systematic approach to teaching the principles of sustainable development. Monograph “Modern approaches to ensuring sustainable development”, The University of Technology in Katowice Press, 2023pp.33-42. DOI: 10.54264/M020

7. Hrinchenko H., Petrov S., Nesterenko R., Antonenko N., Mazorchuk K. Comprehensive quality assessment :approaches to assessing sustainable development indicators// II Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Iakist, standartyzatsiia ta metrolohichne zabezpechennia» (II_MNPK «IaSMZ»). Kharkiv: UIPA, 2023. s. 94.

8. Kiporenko H.S. Osoblyvosti vykladannia dystsyplin ekolohichnoi spriamovanosti dlia maibutnikh inzheneriv-pedahohiv / H.S. Kiporenko // Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity. 2013. № 38-39, 241-246. – Rezhymdostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pipo_2013_38-39_38.pdf.

9. Bondarenko, T., Kelemen, G., Nesterenko, R. Project current trends and prospects of the development of the internationalization of higher education. R&E-SOURCE Online Journal for Research and Education, 2019, 17, pp. 60–64.

10. Bachiieva, L., Koeberlein-Kerler, J., Kovalenko, D., Yelnykova, H., &Karpova, L. Video content creation technology to provide web resources for distance learning and evaluation, using qualimetric tools, Learning in the Age of Digital and Green Transition: Proceedings of the 25th.2023, pp. 319-327 doi:10.1007/978-3-031-26190-9_33 Retrieved from www.scopus.com

11. Yelnykova, H. Qualimetric approach for new valeological disciplines assessing in ukrainian electrical and power engineering education. Paper presented at

the Proceedings of the 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System, MEES 2022, doi:10.1109/MEES58014.2022.10005712

12. Yelnykova, H. & Ryabova, Z. Adaptive Technologies for Training of Specialists. IOP Conf. Ser.: Mater. Sci. Eng. 1031 012125. <https://doi.org/10.1088/1757-899X/1031/1/012125>, last accessed 2022/05/27. (2021).

13. Liu, Y., Huang, B., Guo, H. *etal.* A big data approach to assess progress towards Sustainable Development Goals for cities of varying sizes. *Commun Earth Environ* 4, 66 (2023). <https://doi.org/10.1038/s43247-023-00730-8>

14. Xu, Z., Chau, S.N., Chen, X. *etal.* Assessing progress towards sustainable development over space and time. *Nature*, 2020, 577, 74–78. <https://doi.org/10.1038/s41586-019-1846-3>

15. YaliLiu and others, Evenness is important in assessing progress towards sustainable development goals, *National Science Review*, Volume 8, Issue 8, August 2021, nwaa238, <https://doi.org/10.1093/nsr/nwaa238>

16. G. Sabia, D. Mattioli, M. Langone, L. Petta, Methodology for a preliminary assessment of water use sustainability in industries at sub-basin level, *Journal of Environmental Management*, 2023, Volume 343, 118–163, <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.118163>.

17. Sara Toniolo, Chiara Pieretto, Daniela Camana, Improving sustainability in communities: Linking the local scale to the concept of sustainable development, *Environmental Impact Assessment Review*, 2023, Volume 101, 107–126, <https://doi.org/10.1016/j.eiar.2023.107126>

18. Correia, E.; Garrido-Azevedo, S.; Carvalho, H. Supply Chain Sustainability: A Model to Assess the Maturity Level. *Systems* 2023, 11, 98. <https://doi.org/10.3390/systems11020098>

19. Kotsur, Lesia. Vplyv zovnishnikh chynnykiv na derzhavotvorchi ta yevrointehratsiini protsesy v Ukraini: porivniannia stratehii susidnikh krain. *Litopys Volyni*. 2023, 114–121. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2023.28.15>.

20. Ovdiienko, O. Osoblyvosti stratehichnoho planuvannia tsilei staloho rozvytku Ukrainy. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy*. 2023, 99–134. <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2022.99-134>.

21. Vorobiyenko, Petro. Rol osvity v dosiahnenni tsilei staloho rozvytku OON. *Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine*. 2023, 5, 1–8. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5113>.

22. Kondratova, Marharyta. Proiekt staloho rozvytku yak predmet obhovorennia suchasnykh yevropeyskykh ta ukrainskykh politychnykh syl. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Politychni nauky ta publichne upravlinnia*. 2022, 82–87. [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-12](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-12).

23. United Nations statistical commission (2016). Report of the Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators, E/CN.3/2016/2. [online]. [Cited 2. 01. 2023.] Available online: <https://unstats.un.org/unsd/statcom/47th-session/documents/2016-2-iaeg-sdgs-e.pdf>

24. High-level political forum on sustainable development. Progress towards the Sustainable Development Goals – July 2022. Report of the Secretary-General. Supplementary Information. United Nations Economic and Social Council. 2022. 293 pp. URL: https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2022/E_2022_55_Statistical_Annex_I_and_II.pdf

Hanna S. Hrinchenko

PhD in Engineering, Associate Professor, Head of scientific activity,
Associate Professor of the Department of Automation, Metrology and Energy
Efficient Technologies
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv, Ukraine

Oksana A. Kovtun

PhD in Education, Associate Professor,
Vice-Rector for International Relations and Project Activities
Hryhorii Skovoroda Pereiaslav University, Pereiaslav, Ukraine

Roman O. Nesterenko

Senior Lecturer at the Department of Foreign Language Training, European
Integration and International Cooperation
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv, Ukraine

Volodymyr V. Mykolaiko

PhD in Education, Associate Professor,
Vice-Rector for International Relations and Strategic Development,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman, Ukraine

Mark H. Korolyk

4th year student of the first educational level of higher education,
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy, Kharkiv, Ukraine

**IMPLEMENTATION OF THE INTERNATIONAL CONCEPT OF
PARTNERSHIP FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE HIGHER
EDUCATION SYSTEM**

Abstract. Ensuring sustainable partnerships for higher education institutions is critical for their development at the institutional, regional and national levels. For the successful implementation of the concept of sustainable partnerships, it is necessary to determine the approaches, tasks and further vector of development of such relations.

The author proposes to build a concept of sustainable partnerships based on the objectives of Goal 17 "Global Partnership for Sustainable Development" proposed by

the United Nations. These objectives can serve as a guide for the development of partnerships in the higher education system, as well as at the national and international levels.

To implement the concept, we analyzed the objectives and developed corresponding goals at different levels: internal (institutional), national and external (international). Internal tasks relate to cooperation between higher education institutions, internal exchange of knowledge, research and resources.

At the national level, it is important to develop policies and programs that promote cooperation between higher education institutions and other actors in the national education and research system. At the international level, it is necessary to facilitate the exchange of knowledge and innovation between higher education institutions from different countries and to support international partnerships.

We also identified objectives that can be adapted to the higher education system and proposed appropriate indicators for monitoring and evaluating progress in achieving these objectives. This will help to determine the effectiveness of partnerships and make the necessary adjustments in the development of sustainable partnerships in a timely manner. The proposed concept can serve as a basis for developing effective partnerships that will contribute to joint efforts towards sustainable development.

Keywords: sustainable development, global partnership, higher education system, indicators of sustainable development, concept.